

Jaarverslag VWG 2017

Jubileumjaar

In 2017 stond uiteraard het halve eeuw bestaan van onze vereniging centraal. In het lange voorbereidingstraject was een mooi en ambitieus programma bedacht. Hieronder een weergave van het resultaat.

Jubileumavond

Na vele uren van voorbereiding is ons jubileum op grootse wijze gevierd op 1 februari. Met ruim 350 deelnemers was 50% van alle leden op het feest. Dit boven verwachting hoog aantal deelnemers vergde even het nodige schakelen in de organisatie, maar het werd een heel leuke, gezellige en gevarieerde avond. De bekendmaking en prijsuitreiking van de vogelfotowedstrijd, de interviews door Nico de Haan met oudgediende en relatief nieuwe leden, een kennisquiz over onze vogelwerkgroep, de presentatie van onze jubileumuitgave "Gooise Vogels" en van het jubileumproject voor basisscholen, samen met een troubadour; boden een leuk en afwisselend programma. Een bijzonder moment op de avond was de uitreiking van de Koninklijke Onderscheiding aan onze totaal verraste Dick Jonkers.

http://www.blaricum.nl/Bestuur/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsberichten/Koninklijke_onderscheiding_voor_Dick_Jonkers

Bovendien was er volop gelegenheid voor de leden om elkaar te ontmoeten en had de avond voor veel oudgedienden ook het karakter van een reünie. Een uitgebreid sfeerverslag van Paul Keuning is eerder al in de Korhaan verschenen.

Gooise Vogels

De uitgave van "Gooise Vogels" bleek een schot in de roos. De prachtige foto's van onze eigen fotografengroep samen met de vele leuke wetenswaardigheden en eigen belevingen van de schrijvers samen met het voortreffelijke redactiewerk maken het boekje voor een breed publiek toegankelijk. Het grote aantal deelnemers aan de jubileumavond zorgde er voor dat er direct al heel veel exemplaren van de "Gooise Vogels" uitgedeeld konden worden. De publiciteit rond deze uitgave leidde tot een onverwacht hoge belangstelling in de boekwinkels.

http://www.vwggooi.nl/images/nieuwsitems/Gooi_en_Eemlanderpng.jpg

In hoog tempo werd de ene na de andere boekwinkel voorzien, om aan de vraag te kunnen voldoen. Ook zijn grote aantallen van de vooraf bestelde boeken geleverd aan GNR en andere organisaties en aan verschillende bedrijven. Het blijkt dat we er goed aan gedaan hebben, om voor een ruime oplage van 2500 te kiezen, want deze voorraad is nu nagenoeg op.

Korhaan

In februari kwam een speciaal en dik jubileumnummer van de Korhaan uit, waarin op veel verschillende manieren zowel terug als ook vooruit gekeken is op de vele wederwaardigheden van onze vogelwerkgroep. Bij deze jubileumuitgave was ook een prachtige grote jaarkalender in A3 formaat gevoegd. Leuk om in huis aan de (koel)kast te hangen. Ook bijzonder om in 1 overzicht een beeld te krijgen hoe actief onze werkgroep is.

Publieksactiviteiten

Na de jubileumavond voor en door de leden wilden we in ons jubileumjaar vooral onze passie voor vogels delen met onze omgeving. Hiervoor is een serie publieksexcursies gehouden, waarvan een deel ook in de Nationale Vogelweek.

Ook is het hele jaar door een prachtige fototentoonstelling op tournee door ons werkgebied. Met deze tentoonstelling in publieke ruimten (gemeentehuizen, bibliotheken, vestingmuseum e.d.) is er veel publiek bereikt en is onze vogelwerkgroep ook breder bekend geworden. Op iedere nieuwe locatie was er ook een officiële openingshandeling, waarmee onze vogelwerkgroep weer in de aandacht kwam.

Een lunchbijeenkomst met burgemeesters en andere bestuurders uit de streek, hebben we niet door laten gaan, omdat er onvoldoende deelnemers zich aanmeldden om een geslaagde bijeenkomst mogelijk te maken. Wel zijn hier veel leuke contacten en nieuwe afspraken uit voortgekomen, zoals nog te organiseren veldexcursies met de verschillende gemeentebestuurders.

Op 5 juli hebben we bij de pier van Huizen een nieuw informatiebord onthuld. Op dit bord is een zijde geheel gewijd aan de vogels ter plaatse met foto's en test van leden van onze vogelwerkgroep. Na deze onthulling hebben we als vogelwerkgroep samen met de gemeente Huizen, Staatsbosbeheer en Nardinclant onze intentieovereenkomst getekend voor het behoud en beheer van de eilandjes bij dezelfde pier van Huizen. Na een lange periode van discussie en overleg met de betrokken partijen was dit een mooie mijlpaal.

<http://www.vwggooi.nl/index.php/2-algemeen/322-overeenkomst-beheer-vogeleilanden-huizen>
<http://www.vwggooi.nl/images/nieuwsitems/Eilandjes%20Huizen.pdf>

Jubileumproject

Ook het "jubileumproject" jeugdeducatie is na de presentatie op de jubileumavond van 1 februari voortvarend van start gegaan. Een oproep tijdens de jubileumavond leidde al direct tot een mooi team, dat de onderwijzers op de basisscholen kan assisteren. Op 13 september was er een introductiemiddag voor de scholen uit de regio. Ons project blijkt bijzonder populair bij de onderwijzers. We starten nu met ca 55 klassen. Na een nieuwe oproep kwam het team vrijwilligers van onze vogelwerkgroep op volle sterkte bijeen om al deze schoolpakketten mee voor te bereiden en straks in de klassen uit te voeren. Het project gaat uiteindelijk in januari lopen op de scholen. Kortom een fantastische start van het project, waarvan we hopen dat het de komende jaren verder zal uitgroeien.

Symposium

Een eerder bedacht symposium over vogels in de bebouwde kom is niet doorgezet. Daarvoor in de plaats was er een workshop met de zogeheten buurtcoördinatoren van de gemeenten in ons werkgebied bedacht. Hierin wilden we verkennen hoe natuur en vogels in de wijk deel kunnen worden van het buurtwerk en hoe wij als vogelwerkgroep hier bijvoorbeeld een ondersteuning aan zouden kunnen geven. De belangstelling van de buurt coördinatoren blijkt echter niet uit te gaan naar een workshop. Daarom wordt nu nagedacht over de uitwerking van enkele concrete projecten "in de wijk". Uit te voeren in 2018.

In de pers

Ook de pers is het niet ontgaan, dat we als vogelwerkgroep een bijzonder jaar hebben en dat er veel leuke dingen te melden zijn over onze vogelwerkgroep, de vogels en de natuur in ons werkgebied. Lokale en regionale kranten, radio en TV hebben de nodige aandacht aan besteed.

<https://www.youtube.com/watch?v=TOzIM43SFgg>

<https://vroegevogels.bnnvara.nl/nieuws/50-jaar-gooise-vogelwerkgroep?>

http://www.vwggooi.nl/images/nieuwsitems/Schermafbeelding_2017-02-07_om_08.27.40.png

Hoe sluit je zo'n fantastisch jubileumjaar nu eigenlijk af? Dat deden we gezamenlijk en informeel tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van onze vogelwerkgroep op 11 januari in de infoschuur.

En ook in 2018 "Vogels voor iedereen" .

Ontmoeten en onderlinge banden versterken

Tot nu toe presenteerden alle groepen zich tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst aan elkaar en de aanwezige leden. De oorspronkelijke doelstelling was, om vooral (nieuwe) leden tijdens deze bijeenkomst te informeren over en te enthousiasmeren voor de verschillende mogelijkheden om actief te zijn. Hoewel de nieuwjaarsbijeenkomsten gezellig zijn, werd de oorspronkelijke doelstelling minder bereikt. Om speciaal de nieuwe leden meer te informeren is met het team van de vogelherkenningscursus geëxperimenteerd met mogelijkheid om dit op een of andere wijze tijdens de cursus in te passen. Op basis hiervan kijken we hoe we dit in de komende tijd voortzetten.

Uiteraard blijven de bijeenkomsten van de groep avifauna van belang om de onderlinge kennisuitwisseling en ervaringen op het gebied van onderzoek en bescherming te bevorderen.

De jaarlijkse najaarsbijeenkomst 2017 van deze groep avifauna kende een bijzonder lage opkomst. We hopen dat er nog iemand opstaat om als bestuurslid zich in te spannen voor het ondersteunen van de avifaunagroep.

De jaarlijkse gezamenlijke activiteit van de leden van de excursiecommissie, de vogelherkenningscursus, de commissie buitenlandse reizen, de barploeg, de vogelfotografiegroep, de redactie van Korhaan en de lezingen is positief ontvangen. We willen hiermee de onderlinge verenigingsband verder versterken en een enthousiasmerende gezamenlijke agenda maken. De uitgebreide verenigingsagenda bevatte in 2017 niet alleen de excursies en het lezingen programma, maar ook de meeste andere activiteiten binnen de VWG. Hier gaan we in 2018 mee door en hopen dat dit de aandacht bij alle leden, voor wat komen gaat, blijft vergroten.

Vogelbelangen

Om natuurbeschermingswerk vanuit onze vogelwerkgroep meer continuïteit en invulling te geven is een groep van leden rond dit thema wenselijk, maar tot op heden niet haalbaar gebleken. Het gebrek aan belangstelling vanuit de vereniging voor natuurbeschermingswerk vangen we zo goed als mogelijk op, door het organiseren van het aanleveren van inhoudelijke kennis en de samenwerking met Vrienden van het Gooi.

De inspanningen voor een beter beheer van de eilandjes bij de pier van Huizen hebben geleid tot een grondige aanpak van het grootste eiland en een structurele aanpak van het beheer in nauwe samenwerking tussen gemeente Huizen, SBB, Nardinclant en onze VWG. Jaarlijks vindt overleg van deze partijen plaats om de samenwerking, de resultaten en de planning te bespreken. Het beheer van de Kampen is inmiddels van SBB overgegaan naar NM. NM zet in op beheer voor de weidevogels. Hiervoor is voor dit circa 200 hectare grote gebied een overeenkomst ondertekend door de gemeente Blaricum, de provincie Noord-Holland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de Agrarische Stichting Blaricum.

In de Oostelijke Vechtplassen (OVP) is een zogeheten gebiedsakkoord bereikt tussen overheden, terreinbeheerders grondeigenaren.

<https://www.noord->

[holland.nl/Actueel/Archief/2017/December_2017/Aan_de_slag_met_de_Oostelijke_Vechtplassen](https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2017/December_2017/Aan_de_slag_met_de_Oostelijke_Vechtplassen)

Dit akkoord was hoogstnoodzakelijk, omdat de (in Europees verband) afgesproken doelstellingen voor natuur en waterkwaliteit verre van gehaald worden in de OVP. Het gebiedsakkoord bevat veel goede plannen, om de kwaliteit van water en natuur te verbeteren. Echter een onderdeel richt zich op het maken van een korte vaarverbinding tussen de Wijde Blik en de Loosdrechtse Plassen. Hier dreigt een vaarverbinding gemaakt te worden door de Loenderveense Plas. Juist de Loenderveense Plas heeft een grote waarde als laatste stille plas in het gebied. Buiten de broedperiode (september tot april) rusten hier jaarlijks duizenden vogels. Reden om stelling te nemen en vaarrecreatie te weren op deze laatste plas in de OVP waar vogels nog ongestoord kunnen rusten. En waar rustzoekende recreanten vanaf de oevers kunnen genieten van een prachtig uitzicht over een stille plas vol vogels.

Gastvrije Randmeren heeft vergevorderde plannen voor een grotere toeristische ontwikkeling van de randmeren en waaronder de aanleg van een inpandige haven op eiland de Dode Hond in het Eemmeer. Behalve dat dit eiland een nieuwe haven krijgt, bevat het plan ook de aanleg van recreatieve voorzieningen voor een kort verblijf.

Verblijfsrecreatie op de Dode Hond zal ook een negatieve invloed hebben op de rust voor vogels in het omringende Eemmeer, dat beschermd is als Natura 2000 gebied. De zeearend is de afgelopen jaren steeds vaker aanwezig in het gebied. In de winter van 2017 bevonden zich maar liefst drie onvolwassen exemplaren op en rond het eiland. De grote potentie van het eiland als broedplaats voor de zeearend wordt met deze plannen teniet gedaan.

Jeugd

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Voor behoud van de natuur en vogelbescherming is het van groot belang dat (jonge) mensen positieve ervaring en associaties hierbij opdoen. Want hier wordt de kiem gelegd voor waardering. En mogelijk interesse om op andere momenten in het leven hier meer actief iets mee te doen. Het betrekken van de jeugd bij onze vogelwerkgroep is wellicht te hoog gegrepen. Maar we denken dat we vanuit de vogelwerkgroep wel zouden kunnen bijdragen aan initiatieven van anderen om natuur en de vogels dichter bij de jeugd te brengen.

Hiervoor is overleg gestart met de stichting Natuur en Milieu Educatie (NME). Wellicht biedt dit leden van de vogelwerkgroep een mooie gelegenheid om concreet en afgebakend jonge mensen plezier met natuur en vogels te laten ervaren. In 2017 zal dit concreter en hopelijk ook een mooie nieuwe activiteit van onze VWG worden.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur was begin 2017 als volgt samengesteld:

Voorzitter	Piet Spoorenberg vanaf 28 maart 2013
Secretaris	Huub Casander vanaf 28 november 2013
Penningmeester	Egbert Leijdekker vanaf 28 november 2013
Avifauna	Juun de Boer <u>tot maart 2017</u>
Ledenactiviteiten	Wouter Rohde vanaf 28 maart 2013
Communicatie	Ton van den Oudenalder vanaf 12 november 2015

Juun de Boer is per maart 2017 gestopt met zijn bestuurstaken. Helaas zijn we er nog niet in geslaagd om een opvolger voor Juun te vinden.

In voorjaar 2017 heeft Egbert Leijdekker aangegeven, dat hij per maart 2018 stopt als penningmeester. Omdat we er niet in geslaagd zijn om tijdig de opvolging geregeld te krijgen heeft Egbert aangegeven nog maximaal 1 jaar beschikbaar te zijn als penningmeester. Zie tekst bij jaarplan 2018: verenigingsadministratie

Vanuit het bestuur streven we ernaar om in goed contact te zijn met alle binnen de VWG actieve groepen. Dit doen we onder anderen door regelmatig aanwezig te zijn tijdens bijeenkomsten of vergaderingen van deze groepen. Het bestuur zoekt daarbij samen met de leden naar de mogelijkheden om het begrip vereniging zo goed mogelijke invulling te geven door de onderlinge samenhang en samenwerking te ondersteunen. Een tiental jaren geleden is overgegaan van 1 voorjaars vergadering naar 2 keer een ALV in zowel voor als najaar. Dit om in het najaar (november) beleid en begroting te kunnen bespreken en het verslag in het voorjaar (maart). We hebben als bestuur nu geconcludeerd dat deze opsplitsing nauwelijks meerwaarde oplevert. Daarom hebben we besloten om ingaande 2017 weer terug te keren naar 1 vooraf vastgelegde ledenvergadering per jaar waarin zowel begroting alsook verslag besproken en vastgesteld zullen worden. Uiteraard worden tussentijds ledenvergadering georganiseerd, als dit voor de voortgang en besluitvorming van de vereniging belangrijk is. Door dit besluit zal de ledenavond in november geheel ingevuld worden met een leuke inhoudelijke activiteit / lezing. In 2016 was gewerkt aan het aan de werkelijkheid aanpassen van het Huishoudelijk reglement. Deze aanpassingen zijn goedgekeurd in de ALV van 16 maart 2017.

Ledenactiviteiten

De vogelwerkgroep zorgt niet alleen voor vogels maar besteedt ook aandacht aan de eigen leden. Kennisoverdracht en het genieten van vogels en de natuur gaan daarbij samen op. De diverse activiteiten die zich richten op de leden zelf zijn de cursussen, de excursies, lezingenavonden, de buitenlandse reis, de fotografie groep. En natuurlijk ook de verzorging van de koffie, thee en koek en andere versnaperingen op de vele avonden en andere dagen die de VWG organiseert in de Info schuur. Tezamen maken zij dat de leden binnen de VWG de mogelijkheden vinden én benutten om samen hun passie voor vogels te delen.

Voor alle mensen die zich inzetten voor de ledenactiviteiten organiseerde de VWG eind december een wandeling rond de Stulp. Als afsluiting werd pannenkoek gegeten in de Lage Vuursche.

Coördinator ledenactiviteiten: Wouter Rohde

Vogelherkenningscursus

De nog steeds populaire vogelherkenningscursus is een eerste kennismaking met de Vogelwerkgroep voor belangstellenden die vogels willen leren kennen. Het cursusteam grijpt met veel enthousiasme twee keer per jaar de kans aan om steeds opnieuw de cursisten met het

vogelvirus te besmetten. Dat lukt keer op keer, dus opnieuw hadden wij in het Voorjaar een volle Infoschuur; in oktober bleven van de 55 inschrijvingen 47 cursisten over voor de Najaarscursus. Vooral het op excursie gaan wordt hogelijk gewaardeerd door de cursisten. Alle deelnemers aan de Vogelherkenningscursus worden gelijk lid van de VWG. We zien dat de nieuwe leden vanuit de cursus voor een flink deel ook lid blijven na afloop van de cursus; dat levert een mooie ledenaanwas op voor de Vogelwerkgroep.

Cursusteam: Paul van der Poel, Bertus van de Brink, Roel Huizinga, Splint Scheffer, Peter Jansen, Guus van der Poel (heeft het team medio 2017 verlaten), Wil Makkinje, Tonny Bakker, Henk de Vendt, Mieke Pieren en Francis Bakker (coördinator). Uit andere geledingen van de vogelwerkgroep hielpen mensen mee bij de excursies.

Verdiepingscursus vogeldeterminatie

De VWG bood in 2017 een vervolg op de verdiepingscursus vogeldeterminatie uit 2016. De cursus was bedoeld voor leden met een redelijke basiskennis van families en soorten die hun determinatievaardigheden verder wilden verbeteren en een nog betere vogelaar wilde worden. De cursus bestond uit 6 avonden en 5 excursies in het aansluitende weekend. Per onderwerp werd indien beschikbaar van internet beschikbare literatuur nagestuurd. Onderwerpen waren: zeevogels, vogeltopografie & rui, de sleutel voor vogelzang uit het boek van Dick de Vos, juveniele steltlopers, eenden in eclipskleed, meeuwen in winterkleed. De verdiepingscursus werd gevolgd door 55 leden en werd verzorgd door Wouter Rohde.

Excursies

De VWG organiseert sinds jaar en dag een enorm aantal mogelijkheden om met elkaar de natuur in te trekken, zo ook in 2017. In totaal organiseerden we 40 excursies, waarvan 10 openbare excursies. Het kan niet anders of dit is een recordjaar geweest. Er waren 6 openbare excursies speciaal voor ons jubileumjaar en 4 in het kader van Nationale Vogelweek.

We organiseerden twee weekenden, die ieder bijna 50 deelnemers kenden. In het voorjaar hebben we heerlijk 3 dagen gewandeld in het Zuid-Limburgse heuvelland, met hotel Ons Krijtland als uitvalsbasis. In oktober beleefden we heerlijke windstille dagen op Terschelling vanuit het StayOkay hotel.

Excursieleiders in 2017 waren: Poul Hulzink, Antje van Slooten, Dick Jonkers, Gert Bieshaar, Peter Jansen, Huub Casander, Frank van de Weijer, Piet Spoorenberg, Joke van Velsen, Hedwig Schoorlemmer, Irma Hornsveld, Izaak Hilhorst, Margreet Bijpost, Mieke Pieren, Guido Band, Johan de Koning, Koos Koopmans, Kees Tegelberg en Wouter Rohde (coördinator). Wij danken ze voor hun belangeloze inzet voor alle deelnemers.

De lezingen van de VWG

Dit jaar werden er zes lezingen georganiseerd. De lezing in april is komen te vervallen door het samenvallen met de buitenlandexcursie.

In februari kwam Kees Heij, bekend van zijn proefschrift over de huismus, ons vertellen over zijn werk in de Molukken en in het bijzonder aan het Moluks grootpoothoen. Sinds de eerste beschrijving ervan in 1858 is er maar weinig bekend geworden over de levenswijze van deze vogel. Doordat Kees Heij mee hielp bij het opzetten van een biologievakgroep aan de Universiteit van de Molukken, komt hij er regelmatig. In zijn vrije tijd daar doet hij onderzoek aan het grootpoothoen. Dit merkwaardige dier begraaft haar grote eieren diep in het zand op het strand en laat ze door de zon laat uitbroeden. De eieren zijn echter ook smakelijk, en daarmee een gewild voedsel bij de bevolking. Kees Heij vertelde ons niet alleen over de broedbiologie van deze vreemde vogel, maar ook over de inspanningen om het voortbestaan van deze bedreigde diersoort te bevorderen door een effectief programma op de plaatselijke scholen te starten. Ongeveer dertig bezoekers waren er.

Na de jaarvergadering in maart praatte Jan Mooij ons bij over 40 jaar vogeltellingen in de Eempolders. Aan de hand van veel grafieken lichtte Jan de veranderingen in de vogelbevolking in de Eempolders toe. Er waren ongeveer 40 leden aanwezig.

We begonnen het lezingenseizoen in het najaar met een goed bezochte lezing van Koos Dijksterhuis over de spreeuw. Dijksterhuis schrijft dagelijks een column in het dagblad Trouw en is auteur van De Spreeuw, een boek in de bekende serie vogelboeken van uitgeverij Atlas. Vanwege

de verwachte belangstelling werd de avond verplaatst naar de Drie Dorpen in Ankeveen. Er waren ca. 70 bezoekers. Ondanks dat we de lokale kranten op de hoogte hadden gesteld werd dit slechts in een enkele blad overgenomen.

In oktober kwamen Koen Wonders en Gert de Jong uit Amsterdam ons vertellen over het inventarisatiewerk wat ze hebben gedaan aan de gierzwaluw in Amsterdam. Sinds 2013 hebben ze de stad geïnventariseerd op het voorkomen van gierzwaluwen in opdracht van de gemeente Amsterdam om daarmee een betere bescherming van de nestplaatsen en uitvoering van de Wet natuurbescherming te kunnen realiseren. Gierzwaluwen inventariseren is tijdrovend, maar eerder is aangetoond dat het wel mogelijk is. Ze lieten ons zien hoe je dat doet. Er waren ca. 40 bezoekers.

De avond in november was tot nu deels gevuld met een ledenvergadering, maar deze kwam te vervallen. Daardoor had de werkgroep Avifauna de gehele avond ter beschikking om een overzicht te presenteren van 50 jaar broedvogelinventarisaties door leden van de VWG. Het werd een boeiende avond waarin de werkgroep had gekozen om de tien meest opvallende dalers of stijgers te behandelen. Gedurende het bestaan van de VWG blijken er ware aardverschuivingen in de vogelpopulatie te zijn opgetreden. Sommige soorten zijn verdwenen, zoals wulp, wielewaal en korhaan, met anderen gaat het goed zoals bijv. de roofvogels en de grauwe gans. De Infoschuur was bomvol met ruim 70 bezoekers.

De laatste avond van dit jaar was gewijd aan vogels in de muziek. Ton Oudshoorn liet ons niet alleen Beethoven en Vivaldi horen maar hij liet ons ook horen hoe de Beatles de merelzang in Blackbird hadden verwerkt. Een leuke avond! Er waren ongeveer 40 bezoekers.

Coördinator lezingen: Feiko Prins

Fotografiegroep

Op de jubileum avond: Uitslag van de fotowedstrijd en expositie in de zaal.

Exposities gehouden ter gelegenheid van ons jubileum: April - Mei: BEL kantoor Eemnes, Mei - Juni: Brinkhuis Laren, Juli - Augustus: Bibliotheek Hilversum, September: Vestingmuseum Naarden, Oktober - November: Gemeentehuis Huizen.

We hebben een viertal lezingavonden gehouden: 30 Maart Software. 20 September – Vogels in Nederland.

11 Oktober – Andrea: Costa Rica; foto's van leden. 30 November – Bert & Hugo: Afrika.

Twee excursies zijn gehouden: 16 Juli - Vaarexcursie Naardermeer. 28 Oktober – Pier van IJmuiden.

Coördinatieteam: Andrea Rietbergen, Kees Maring en Hugo Weenen

Buitenlandse reis

De Commissie Buitenland organiseert elk jaar een achtdaagse reis naar een interessant vogelgebied in het buitenland. Men kan hierdoor kennis maken met nieuwe soorten en habitats, maar ook kan men er vaak soorten zien die in Nederland vrijwel niet meer voorkomen. Daarom zijn deze reizen zowel voor de beginnende, als ook voor de ervaren vogelaar, meer dan de moeite waard. Elk jaar, in november, wordt een bijeenkomst georganiseerd, waar een foto-presentatie wordt gegeven van de reis van het afgelopen jaar. Elke deelnemer krijgt als herinnering een verslag met DVD van deze reis. Ook wordt dan de bestemming van het volgend jaar bekend gemaakt.

Afgelopen jaar gingen maar liefst achtenvijftig (een record aantal) VWG-ers naar de Extremadura in Spanje. Een beroemd en rijk gebied, waar velen het genoeg van een "lifer" hadden. Op 23 november waren rond de tachtig leden naar de Info-Schuur gekomen, waar een prachtige fotoreportage van de Extremadura-reis werd getoond. Bovendien werd bekend gemaakt dat de reis in 2018 naar Estland zou gaan. Estland heeft weinig inwoners maar in de onbewoonde gebieden, waar de natuur nog de baas is, des te meer vogels en andere diersoorten. Een introductie-film kon dat duidelijk illustreren.

Uit de grote belangstelling blijkt dat de buitenland-reizen in de behoefte van veel VWG-leden voorzien. De Commissie Buitenland ziet het dan ook als haar taak elk jaar weer een interessante bestemming te vinden, want elke vogelaar zou toch een keer op trek moeten naar andere streken. Commissie buitenland: Evert Constandse, Bertus van den Brink, Bert Roelofs.

Catering

Wat zouden de lezingen, cursusavonden en vergaderingen zijn zonder koffie, thee, koek en iets te knabbelen. Al enkele jaren hebben we een enthousiaste groep die alle zorgen uit handen neemt van de degenen die een activiteit organiseren of die een avond hun vogelverhaal gaan vertellen. Het catering team verzorgde in 2017 tijdens de ledenactiviteiten in de infoschuur de koffie thee en andere versnaperingen als dat nodig was. Het team bestaat uit 10 personen. Het team verzorgt niet alleen de drankjes en de koekjes maar opent ook de infoschuur, zet de verwarming aan in de winter en vertrekt als laatste. De inkoop wordt ook door de groep gedaan.

Catering-team: Reinou Kist, Beja Leenen, Michel Vlaanderen, Lida Eggenkamp, Kitty Dehue, Sandra Nikessen, Frieda Bossina, Manon Ton, Hans Koopmans en Joke van Velsen (coördinator).

Communicatie

De groep communicatie heeft zich in 2017 o.a. bezig gehouden met de communicatie rond het jubileumjaar in de regionale media. Naast diverse kranten artikelen en een tv item op de Baarnse TV is er ook landelijk zo nu en dan een bericht in de media gekomen. Veel aandacht was er voor de jubileumviering in 's Graveland, het lintje van Dick Jonkers, de diverse fototentoonstellingen en de openbare excursies. Later in het jaar scoorde Dick nogmaals publiciteit met het verwerven van de "Gouden Lepelaar". Op dinsdag 24 oktober brachten koning Willem-Alexander en koningin Maxima een werkbezoek aan de provincie Utrecht waaronder de Eempolders. In het gemaal aan de Eemnesservaart lieten zij zich informeren over de veehouderij en het weidevogelbeheer in het gebied. Zij spraken daar o.a. met Gert Bieshaar van onze groep Avifauna. Dit bezoek leverde veel publiciteit op.

In 2017 is ons tijdschrift de Korhaan vier maal verschenen in een full colour uitvoering, geheel door onze eigen leden samengesteld en grafisch opgemaakt. Een nieuwe folder zag het daglicht en er werd vaak gebruikt gemaakt van de in 2016 aangeschafte banners en beachvlaggen.

Extra publiciteit kwam voort uit ons jubileumcadeau, het onderwijspakket. Veel scholen weten ondertussen van het bestaan van de vogelwerkgroep Gooi e.o. en de activiteiten die onze werkgroep jaarlijks houdt. Ca. 55 klassen hebben zich ingeschreven voor het onderwijs pakket waarvoor zich vanuit de werkgroep 35 vrijwilligers zich hebben aangemeld om de leerkrachten bij te staan. De uitstraling van dit onderwijspakket op de scholen, bij de kinderen, de ouders en grootouders van de kinderen is enorm.

Promotiekraam

De promotiekraam onder leiding van Nel Huese is dit jaar weer op diverse regionale activiteiten present geweest en zorgde naast verkoop van artikelen voor het genereren van veel aandacht voor onze werkgroep. Een vast groepje vrijwilligers helpt bij de verkoop.

Website en nieuwsbrief

Het aantal bezoekers van de website varieert van enkele 10-tallen tot 500 per dag. De site wordt onderhouden door webmaster Dirk Prop. Vooral het Programma, dat in beheer is bij Wouter Rohde, wordt regelmatig geraadpleegd. Het forum en de mogelijkheid om commentaar te geven bij een artikel wordt spaarzaam gebruikt. Het aantal te publiceren artikelen dat de webmaster ontvangt blijft achter bij dat van de Korhaan. Blijkbaar beschouwen de leden de papieren Korhaan als het primaire communicatieorgaan. Het verschil is deels ook te verklaren doordat een proactieve web redactie ontbreekt bij de werving van nieuwe artikelen.

In aanvulling op de website is de Nieuwsbrief een belangrijke kanaal om de leden op de hoogte te houden van actuele gebeurtenissen. De Nieuwsbrief wordt samengesteld door Egbert Leijdekker op basis van de aanvragen die hij ontvangt van de leden.

Kortom 2017 was een jaar waar de vogelwerkgroep Gooi en omstreken zich volop in de "kijker" presenteerde.

Dank aan alle vrijwilligers die dit in 2017 mogelijk maakten.

Contact: communicatie@vwggooi.nl.

Avifauna (onderzoek en bescherming)

Algemeen

Begin september kwamen de coördinatoren van de avifauna-werkgroepen weer bijeen. De resultaten van het afgelopen broedseizoen zijn in oktober in grote lijnen bekend en dat is voor de groep Avifauna hét moment om deze met elkaar te delen, te interpreteren en ideeën uit te wisselen. De koekoek was de soort van het jaar. Voor 2018 wordt de torenvalk uitgekozen om te worden gevolgd. Helaas is er nog geen opvolger voor Juun de Boer als voorzitter van de groep Avifauna gevonden.

Werkgroep broedvogels

De Werkgroep Broedvogels (coördinatie Dirk Prop en Piet Spoorenberg) inventariseert jaarlijks wisselende natuurterreinen in ons werkgebied. In 2017 waren dit de volgende gebieden:

- Loenderveense Plassen (Waternet)
- 's Gravelandse buitenplaatsen Hilverbeek en Spanderswoud (Natuurmonumenten)
- Laarder Wasmeer (Goois Natuurreservaat)
- Groeve Oostermeent (Goois Natuurreservaat)
- de Dode Hond (Staatsbosbeheer)
- Het Hol (Natuurmonumenten)
- Eilandje Pier van Huizen (gemeente Huizen)

In 2016 is met het gebruik van tablets geëxperimenteerd bij de digitale invoer in het veld. De waarnemers waren zeer positief over deze manier van invoeren en in 2017 zijn we nagenoeg volledig overgegaan op deze digitale wijze van invoeren. Hiervoor zijn een aantal mini-tablets door de vereniging aangeschaft, waarvan tijdens het veldwerk dankbaar gebruik is gemaakt.

In deze geïnventariseerde gebieden stelden we meer dan 80 broedvogelsoorten vast. De resultaten zijn beschreven in rapporten en de aantallen zijn vastgelegd in de database van SOVON. De rapporten zijn te downloaden op onze website www.vwggooi.nl.

Op 18 november is onder grote belangstelling een lezing gegeven over de ontwikkelingen van de broedvogelpopulatie in de afgelopen 50 jaar in ons werkgebied. Op 13 december is de jaarlijkse bijeenkomst gehouden waarin de resultaten van het afgelopen voorjaar zijn gepresenteerd en vooruit wordt geblikt naar het volgend jaar.

Onder de vlag van deze werkgroep is gedurende drie jaar een monitoring uitgevoerd van vogels op de akkers van de Naarder Eng. Het eindrapport van dit onderzoek is aangeboden aan het Goois Natuurreservaat.

Werkgroep Roofvogels

Binnen deze groep weten Harry de Rooij, Hanneke Sevink, Pascal Gijsen en anderen velen enthousiast te maken voor het ring-, monitorings- en beschermingswerk. In goede en in minder goede tijden voor de roofvogels!!

De Werkgroep Vogelringstation (coördinatie Harry de Rooij) is vertegenwoordigd met een groep enthousiaste vogelringers en medewerkers. Het ringen van vogels gebeurt enkel in het kader van door het Vogeltrekstation Wageningen goedgekeurde onderzoeksprojecten. De groep heeft verschillende projecten lopen met verschillende soorten of groepen: roofvogels, oeverzwaluwen, ganzen, uilen en raven. Verder werkt de werkgroep mee aan een zogeheten Constant Effort Site (CES) project, waarvoor in het broedseizoen wekelijks op eenzelfde plek vogels worden gevangen en geringd. onze CES locatie is het vogelringstation bij Oud-Valkeveen, in Natura-2000-gebied van SBB. Het was een goed jaar, met een paar leuke vangsten. Zie trektellen.nl / Gooimeerkust

Steenuilen

Wat betreft het steenuilenproject is het zo dat de activiteiten al jaren op een vrij laag pitje staan. Er zijn niet veel steenuilen, Het is zoeken naar een speld in de hooiberg. De kasten die er nog zijn worden nog mondjesmaat gecontroleerd door Pascal Gijsen en indien aanwezig worden de jongen

door hem geringd. Verder zijn er in 2017 twee territoria bekend, waarvan een broedgeval met 4 eieren en drie jongen zijn geringd door Pascal Gijsen. Het plaatsen van kasten heeft niet tot gewenste resultaten geleid. Er zijn ander factoren bepalend als voedselbeschikbaarheid en biotoopafname. Veel oude boerenerven verdwijnen en het worden moderne woonboerderijen met aangeharkte tuinen zonder landbouwhuisdieren en grote insecten. Ook de schaalvergroting in de landbouw en verstedelijking doet een duit in het zakje van de teloorgang. Na jarenlange inspanningen blijven resultaten uit.

Jaarverslag IJsvogelwerkgroep Gooi en Vechtstreek

De IJsvogelwerkgroep is ook in 2017 weer zeer actief geweest. Alle circa 75 locaties waar wanden zijn, zijn door de leden van de werkgroep gemonitord.

Na een oproep eind 2016 meldden zich een groot aantal nieuwe leden voor de werkgroep aan. Voor 18 van hen lukte het ze in te delen bij de bestaande wanden. Het experiment door mensen te vragen één of meer gebieden te adopteren en daar extra op ijsvogels te letten was succesvol. Niet minder dan 22 personen hebben 29 gebieden als adoptiegebied bekeken. Dat leverde nog een aantal aanvullende waarnemingen op om een territorium vast te stellen.

Door deze nieuwe actie waren dit jaar bijna 100 vrijwilligers actief bij de IJsvogelwerkgroep. Helaas is het definitieve aantal paartjes ijsvogels over 2017 nog niet volledig bekend. Maar duidelijk is wel dat het aantal in de buurt zal zijn van 2016. Toen waren er 88 paar.

Coördinator: Jelle Harder jelleharder@hetnet.nl

Werkgroep zwaluwenonderzoek

Net als in voorgaande jaren berustte de coördinatie van het onderzoek naar het aantal broedparen van huis-, boeren- en oeverzwaluwen bij Dick Jonkers.

Mieke Pieren-Olijhoek controleerde de gang van zaken bij de drie huiszwaluwtilen in Huizen, waarvan er een in het Nautisch Kwartier bezet was door vijf paren. Met twee paren meer was er een kleine toename bij deze til. De stand van de huiszwaluwen in het onderzoekgebied was met 956 vestigingen vrijwel gelijk aan die van het vorig jaar; er waren slechts acht paren minder. De kwalificatie in het vorige verslag, dat zij het toen bijzonder goed deden geldt dus ook weer voor dit jaar.

Gert Bieshaar volgde weer de bezetting door boerenzwaluwen van door hem aangebrachte nesthokjes onder bruggen in de Eempolders. Tenminste 59 paren vestigden zich in deze voorzieningen. Ook telde hij 113 paren bij elf (agrarische) bedrijven in stallen en maneges. De oeverzwaluwen waren vertegenwoordigd in acht kolonies. Samen waren er 791 broedparen, iets meer dan vijftig minder dan vorig jaar.

Werkgroep nestkasten

Bizar broedseizoen met tal van broedstops tijdens de koude periode eind april. Daarbij de volgende situaties: 1) niets aan de hand, gewoon blijven broeden en broedsel “volgens plan” afmaken; 2) oponthoud met vertraging als gevolg voor het uitkomen van de jongen; 3) verlaten van eieren, seizoen over of daarna alsnog een (vervolg) broedsel, of in een andere kast opnieuw beginnen of kast gekraakt door andere vogel. Zo verwoordde Bert Winters, die nestkasten Er kwamen dit jaar van 1247 nestkasten gegevens binnen, die door 24 mensen werden gecontroleerd. Er werden 8757 eieren geteld en er vlogen 5367 uit wat een succespercentage is van 61.3%.

Voor nadere gegevens zie rapport nr 259 op onze website onder het kopje “Rapporten”.

Coördinator: Ronald Beskers nestkastonderzoek@vwggooi.nl

Eempoldertellingen

Ook dit jaar is het bij de Eempoldertellingen weer gelukt om alle 78 tellingen (26 tellingen in drie deelgebieden) uit te voeren. In de Korhaan is weer de ontwikkeling van een aantal soorten besproken. Verder is een in het Vogeljaar een artikel gepubliceerd over onze tellingen. Tenslotte is het verslag over de tellingen van 2009 tot en met 2014 gereed gekomen.

Op de jaarvergadering van de Vogelwerkgroep werd een presentatie over de Eempolder-tellingen gegeven. Eind november een korte lezing over met name de ganzen in de Eempolders bij het Cultureel Café in Huizen.

Aan het begin van het jaar was het aantal tellers aan de lage kant. Een oproep voor nieuwe tellers leverde flink wat nieuwe tellers op. Inmiddels hebben we weer voldoende tellers. Nieuwe aanmeldingen blijven natuurlijk welkom.

Weidevogelnestbescherming

Effectieve weidevogelbescherming valt en staat met een goede samenwerking tussen boeren en vrijwilligers; we blijven hierin energie steken. Als gevolg van het geëvolueerd inzicht, is de bescherming met compensaties beperkt tot "kernegebieden" met een behoorlijke broedpopulatie. Voor grote gebieden wordt niets meer vergoed. In die "lege gebieden" zijn er soms toch boeren met flinke populaties en die er veel aan doen: Het collectief Eemland (CE) heeft dan – als de financiën dit toelaten – uit eigen middelen een passende compensatie voor die als "pareltjes" gedefinieerde gebieden. Het aantal door onze groep beschermde nesten is ook dit jaar in 2 delen vermeld: het deel dat overeenkomt met de rapportage in het verleden (418) en de resultaten in de percelen met "zwaar beheer" waar niet mag worden gelopen i.v.m. onnodige verstoring, waar alleen observatie op afstand is toegestaan (149), totaal 567 nesten, minder dan in 2016. Toch menen we, dat we geen slecht jaar hadden, want we hebben gezien, dat er meer pullen vlieg-vlug waren en de boeren hadden ook die indruk. Verreweg het grootste aantal broedende vogels vinden we in de Maatpolder; een deel van 'de Geerenstreek' en langs de Eemnesser Vaart. Onderzoek van Alterra wijst uit: CE is op de goede weg met de greppel plas-dras situatie en dat is een goed alternatief voor de in Eemland niet haalbare (water)peilverhoging. CE heeft een drone aangeschaft, mede om voor de boeren te bekijken of het gebruik ervan nuttig en rendabel is; o.a. bijv. bij de weidevogelbescherming. Dit jaar zijn er proeven mee gedaan en het is onvoorstelbaar wat er mogelijk is. Wilhelm Bos en "onze" boer René Stalenhoef zijn er mee bezig en Ger Jan van Loenen en Gert Bieshaar "kijken mee". Het aantal beschermers was dit jaar 32 (2016 34). Verreweg de meesten zijn enorm enthousiast. Nieuwe beschermers blijven welkom. Het aantal boeren bedroeg 31 (2016 26). De door ons te beschermen oppervlakte bedroeg 572,5 hectare (610 in 2016).

Voor nadere gegevens zie rapport nr 262 op onze website onder het kopje "Rapporten".

Digitalisering waarnemingskaartjes

Gelukkig zijn er nog enkele enthousiaste vrijwilligers die historische waarnemingen invoeren via waarneming.nl. We lijken het einde van het project te naderen. Momenteel zijn er circa 75.000 van de naar schatting 100.000 waarnemingen ingevoerd. Echter is niet precies bekend hoeveel kaartjes er nog onder de leden zijn. Het zou fijn zijn als iedereen zijn kaartjes zo snel mogelijk invoert zodat we in de loop van 2018 een definitief overzicht kunnen maken van de ingevoerde waarnemingen.

Coördinatoren: Folkert de Boer (fk.deboer@gmail.com) en secretaris Huub Casander (huubcasander@gmail.com)